

J. H. te A. — Werkelijk goede schoolplaten over Nederlandsche vogels bestaan niet. Het beste kunt u zich nog redden met de platenserie van de firma Wolters.

T.

De Lepelaars in 1921. — In het Naardermeer hebben de lepelaars dit jaar voorspoedig gebroed in volstrekte rust. Van de kolonie in het Zwanewater konden wij geen nauwkeurige opgave krijgen, maar het schijnt haar ook zeer goed te gaan. Zoo zelfs, dat er nu ook weer lepelaars op Texel zijn gaan broeden en wel in de Muy, het prachtige duinlandschap benoorden Koog, dat nu onlangs officieel tot Staats-natuurmonument is bevorderd. Reeds sedert jaren werd het als zoodanig behandeld door de Directie van het Staatsboschbeheer en de goede gevolgen zijn niet uitgebleven.

T.

Lijsterbes en dergelijken. — Op 20 Juli hadden de merels de lijsterbessen in mijn tuin volmaakt kaal gevreten. Alleen merels. Zanglijsters zagen er niet naar om. De spreuwen, die onder mijn dak gebroed hebben, waren met hutje en mutje al lang verdwenen eer de lijsterbessen rijpten. In andere streken van ons land zijn de vruchten nog ongerept. Ik zou daar wel eens wat meer van willen weten en vraag daarom vriendelijk of iedereen, die „besheesters” binnen zijn bereik heeft, dus lijsterbes, vlier, wilde sneeuwbal, liguster, vuilboom, Aronia en dergelijke mij wil laten weten wanneer en door welke vogels de vruchten worden gegeten. Ik heb den indruk dat in verschillende deelen van ons land de uitkomst zeer verschillend zal zijn. Het lijkt mij vooral interessant om eens te weten welk aandeel de kleine zangertjes zooals fites, tuinfluiter, nachtegaal, vliegenvanger, enz. hebben aan het verorberen en verspreiden van vruchten. Natuurlijk komt het leeuwen-deel aan de spreuwen.

T.

Kievietstelten. — Ik laat hier volgen een uittreksel uit een prijscourant luidende als volgt: „Pluvier of Wilsterstelten.” Wij leveren de daarvoor gebruikte netten afzonderlijk en ook gereed voor het gebruik, met bijvoeging van wilster en Kievietstelten, lijnen, tentje, fluit, enz. De laatstgenoemde artikelen ook afzonderlijk verkrijgbaar. Vraag prijzen.

Er zijn vogelvangers, die een Kievietstelt wenschen te hebben.

Hij verschilt van de pluvierstelt door de crista. De vogelvangers koopen pluvierstelten en Kievietstelten, beide zijn gemaakt van bordpapier of zoo iets. Deze vogelvangers, genaamd wilstervangers (wilsters zijn pluvieren en ze smaken goed) zitten achter een schut op het land van iemand met zijn permissie en hebben een slagnet bij zich, ook een fluitje. Dan hebben ze stelten in het gras, er komen wilsters voorbij, deze zien de stelten en hooren het fluitje, den vogelaar zien ze wel, doch vreezen hem niet, ze zijn een beetje dom. Ze strijken neer, het slagnet gaat om, en ze zijn verloren.

Mag een vogelaar pluvierstelten gebruiken? Ja, ze behooren bij het slagnet en de jachtwet noemt het vangen van waterwild met slagnetten als jachtbedrijf en tevens de pluvieren als wild. Het is echter verboden Kievieten te vangen, maar is het ook verboden Kievietstelten te gebruiken? Ik denk van niet. Nu vraag ik, waarom gebruikt de wilstervanger een Kievietstelt? Is het om een Kieviet te vangen? Wie zal dat zeggen? En mag men hem straffen, omdat hij misschien een kwade bedoeling heeft? Ik wil nu aannemen, dat de Kievietstelten de levende wilsters nog meer aantrekken dan de pluvierstelten.

Kievieten en gewone wilsters zijn familie, ze behooren beide tot de Charadrinae, al heet de pluvier, ik bedoel de meest gewone pluvier, wilster of goudpluvier dan ook Charadrius auratus, terwijl de Kieviet heet Vanellus cristatus, omdat hij een crista heeft.

Daaraan zijn ook de stelten te kennen en daaraan kan men zien, dat ze met opzet gemaakt worden. De crista bestaat uit eenige paardeharen. Nu weet ik wel, dat die Kieviet goed smaakt, ik heb ze in Noord-Italië op de markt gekocht en gegeten, maar de Kieviet is een vogel en behoort niet tot het wild, dus mag hij niet gevangen of gedood worden, bij uitzondering mogen zijn eieren worden geraapt.

Ik ben eens reeds afgedwaald, maar kom terug bij de kern van de zaak. Het komt mij voor, dat hier onkunde, traditie en bijgeloof in 't spel zijn. Vroeger werden Kievieten

gevangen en later werd een kieviet op de wieuw gebruikt om wilsters te lokken. Toen dit niet meer kon, nam men behalve de wilsterstelten ook kievietstelten.

Er is nog veel onkunde bij jagers en visschers ofschoon wij natuurlijk veel van hen kunnen leeren. (Zoo zijn er visschers, die beweren, dat de modderkruiper de fuiken beschadigt, dit is niet waar, die visschers zijn lasteraars, zonder het te willen wezen, dit doet de kokerworm, rietworm of schrok. Zoo zijn er visschers, die volhouden, dat het balletje, bestaande uit ingewandswormen, dat de paling bij zich heeft, inderdaad bestaat uit levende jongen. Dit moeilijke raadsel is meen ik bijna geheel opgelost. Ik wil hierover niet uitweiden, doch het is zeker, dat geen jonge aaltjes in de binnenwateren van Nederland worden geboren.

Nu komt de toepassing van mijn preekje. Ik geloof, dat de vogelaars niet meer wilsters vangen, doordat er kievietstelten zijn geplaatst. Het is dus niet noodig die te fabriceren en te verkoopen.

Albinisme bij vogels. — Naar aanleiding van de korte verhandeling „Albinisme bij vogels” voorkomende in de N.R.Ct. van 15 dezer deel ik u het volgende mede.

Gedurende de tweede helft van het jaar 1917 woonde ik tijdelijk te Batoe, afdeeling Malang (Oost-Java).

Toen viel mij op, dat de witte „*djalak*” daar heelemaal niet zeldzaam was.

De *djalak* is een van de meest algemeen voorkomende vogels van Java. De gewone kleur is zwart. In vorm, leefwijze en manieren herinnert hij aan onze spreeuw. Hij schuwt de nabijheid der menschen niet, en is gemakkelijk te temmen.

Ik geloof niet dat mijne waarneming iets bijzonders was in dezen zin, dat zij alleen maar voor het jaar 1917 zou gelden. Ik herinner mij op het voorkomen van deze vele witte exemplaren gewezen te hebben in een gesprek met een der oudere ingezetenen. Toen bleek mij, dat mijne waarneming niets nieuws was voor hem.

De witte vogel was daar zóo talrijk, dat ik aan een witte variëteit dacht.

Enschede, 17 Juli 1921.

J. D. Ruijs.

GEVRAAGD:

Boeken op het gebied van Boschbouw en Houtteelt, Jaarg. v. h. Tijdschr. der Ned. Heidemaatsch. en Zeitschrift für Forst- und Jagdwesen. Aanb. aan H. Harshagen, Groenmarkt 3, Dordrecht.

Dr. Valckenier Suringar's. Leiddraad tot het vormen, ontleden, schrijven en uitspreken van wetenschappelijke (in 't bijzonder botanisch-phanerogame) geslachts- en soortnamen. Aanbiedingen met prijsopgaaf aan. F. W. Estoppeij, Dorpstraat A 206, Amstelveen.

Ter overname gevraagd:

Oudemans, De Nederl. insecten; Thijsse, Vogeljaar, 2de druk; Heimans en Thijsse, Hei en Dennen, In Sloot en Plas, In 't Bosch, Van Vlinders, Bloemen en Vogels; v. Hildriks en Vitus Bruinsma, Vlinderwereld. Aanbiedingen: de Voogt, villa Chalicodoma Clarens, Zwitserland.

AANGEBODEN:

Een jaargang D. L. N. 1920—21 (jrg. 26) voor / 3,—. Te bevragen bij J. Zijlstra, Rouaanse Kade G 22, Middelburg.

Indien niet geantwoord wordt is de jaargang reeds verkocht.

Jaargangen 10 en 11 van D. L. N. Beide ingebonden. Prijs f 3,— elk. Verzendingskosten voor den koper. Edisonstraat 124, Den Haag.